

AFET YÖNETİMİ POLİTİKALARI

	Eylem	Sorumlu Bakanlık	İlgili Kurumlar	İşlem Türü	Gerekçe	Süre
1	Afet Yönetimi Politikalarını ulusal kalkınma ile afetler arasındaki ilişki çerçevesinde gözden geçireceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı.	İdari İşlem, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Afetlerin neden olduğu kayıpların sosyo-ekonomik gelişmeyle olan ilişkisi ve kalkınmayı engelleyici etkileri nedeniyle, afet meselesi sadece “ afetlere müdahale sorunu ” olarak görülmemeli, <u>risklerin tespiti ve azaltılması</u> yaklaşımı sayesinde afet yönetiminin sürdürülebilir kalkınma ile bütünsellik ilişkisi içinde olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. İnsani boyut bir yana afet riskini azaltma eylemleri aynı zamanda <u>nitelikli bir altyapıyı inşa etme</u> , maddi ve manevi kaçınılmaz büyük <u>kayıpların önüne geçme</u> ve kapsayıcı <u>ekonomik kalkınma</u> için değerlendirilecek bir fırsat penceresi gibi görülmelidir.	360 gün ve devamlı
2	Afet yönetimini doğa, insan, teknoloji kaynaklı veya hibrit tüm afet tehlike ve risklerini dikkate alan bir yaklaşımla yapacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Tüm Bakanlıklar	Strateji ve Politika Geliştirme	Doğa, insan ve teknoloji kaynaklı veya hibrit pek çok afet riskine maruz olan ülkemizde, iklim değişikliği, hızlı ve denetimsiz şehirleşme, yüksek yoğunluklu sanayileşme, bölgesel ve ulus aşırı nüfus hareketleri ve benzeri gelişmeler riskleri sürekli artırmaktadır. Kayıpların en az düzeye indirilmesi için temel yaklaşım ve politikaların bütünlükle ortaya konduğu bir afet yönetim programı elzemdir.	360 gün ve devamlı
3	Afet yönetiminde AFAD’ın rolünü yeniden tanımlarken afet mücadelesindeki diğer paydaşları güçlendireceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bak. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Belediyeler.	İdari İşlem, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	AFAD’ı icracı bir kurum olmaktan ziyade eşgüdüm odaklı olarak yeniden tanımlarken afet yönetiminin paydaşları olan yerel yönetimler, kamu sektöründeki diğer kurumlar, özel sektör, akademik kuruluşlar, medya, sivil toplum, aile ve bireylere kadar uzanan tüm unsurların arasındaki <u>görev dağılımı, iş birliği ve eşgüdüm esaslarının yeniden belirlenmesi</u> ilk adımı oluşturacaktır. Anılan bu paydaşların görevleri ile uyumlu <u>teknik donanım, eğitim ve bütçe açılarından güçlendirilmesine</u> yönelik desteklerin hangi mekanizmalar yardımıyla, nasıl ve hangi kaynakla sağlanacağına karar verilmelidir.	360 gün ve devamlı

4	Afet risklerinin ve afetlerin yönetilmesini <u>bölgesel ve yerel kademelendirmeyle 'yerinden yönetim'</u> ilkesine uygun olarak yeniden ele alacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Belediyeler, Valilikler	Strateji ve Politika Geliştirme, Yasal ve idari düzenleme.	Afet risklerinin belirlenmesi aşamasında yerel yönetimler merkezi rolü üstlenmek, risklerin azaltılması sürecinde de önemli sorumluluklar almak durumundadır. Afet zamanlarında ise alınacak tedbirlerin ve yapılacak eşgüdümün operasyonel birimlerin etkinliğini en üst düzeye çıkartması amacıyla her koşulda merkeziyetçi yönetim anlayışı yerine, <u>afetin türü, büyüklüğü ve etki alanına göre yapılacak 'bölgesel ve yerel' bazlı yeni tanımlamalar</u> çerçevesinde her kademedeki yönetim birimlerinin ve yerel yönetimlerin rollerinin yeniden tanımlanması gerekmektedir. Operasyonel sorumluluğun AFAD ve Valilik uhdesinde bulunması yerel yönetimlerin etkinliğini zayıflatmaktadır. Afetin türü, büyüklüğü ve etki alanı esas alınarak, belirlenecek ulusal ve bölgesel eşgüdüm üzerinden <u>yerel yönetimlerin afet yönetiminin tüm safhalarında gerektiği kadar inisiyatif almalarının ve hızlı tepki vermelerinin sağlanması</u> ve bu çerçeveye uygun şekilde kapasitelerinin güçlendirilmesi elzemdir. Ankara'dan yereldeki şartlara, imkanlara, zorluklara ve bilgilere hakkıyla vakıf olmak mümkün olmadığına göre halkla iç içe yerinde hizmet sağlayan yerel yönetimlerin pasifleştirilmiş konumda yedekte kalmasına mahal bırakılmamalıdır.	360 gün ve devamlı
5	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı AFAD'ı yeniden yapılandıracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın (AFAD), kuruluş amacına uygun olmayan şekilde icra gerektiren faaliyetlerde çok fazla sorumluluk aldığı görülmektedir. Bu durum, AFAD'ın asıl görevlerine odaklaşmasını zayıflattığı gibi bölgesel etki oluşturan afetlerin yönetiminde de karmaşa yaşanmasına neden olmaktadır. Bu meyanda AFAD'ın <u>düzenleyici, yönlendirici, koordine edici, destekleyici ve denetleyici</u> kimliğiyle Türkiye risk haritasına göre belirlenmiş bölgelerden oluşan yeni bir teşkilat modeliyle yeniden yapılması kaçınılmazdır. AFAD'ın kuruluşu ile lağvedilen askeri nitelikli Sivil Savunma işlevlerinin günümüz için gerekli olanları İçişleri Bakanlığı'nın bir başka birimi veya Millî Savunma Bakanlığı'nca üstlenilmelidir. İtfaiye, Kızılay vb. teşkilatların afet sonrası <u>grama-kurtarma-yardım</u> sorumluluklarıyla net bir şekilde görevlendirilmesi, yeterince donatılması, gönüllü unsurlar ve yabancı unsurların da katılımıyla AFAD'ın eşgüdümünde faaliyet yürütmesi sağlanmalıdır.	90/360 gün ve devamlı

6	İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerini yeniden yapılandıracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Valilikler, Belediyeler.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	AFAD'ın yeniden yapılanmasının gereği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin afetlerin yerinden yönetimi ilkesine uygun olarak; - Afetin tüm süreçlerinde proaktif rol alabilmeleri, - Merkezden bağımsız inisiyatif kullanabilmeleri, - Geleneksel merkez taşra anlayışının dışında hantallıktan uzaklaşmaları, - Teşkilat enerjisini tayin-terfi ve idari işlemlerin kısır döngüsüne harcamak yerine Afet riskini azaltmada gözetim ve denetim görevi ile afetlerde de etkili müdahaleye eşgüdüm sağlama perspektifine yoğunlaştırması sağlanmalıdır. AFAD İl Müdürlükleri bünyesindeki arama-kurtarma birlikleri afet türlerine bağlı olarak bölgesel nitelikli bir yapıya kavuşturulup en uygun yerel yönetim birimlerinin itfaiye teşkilatlarına devredilmelidir. Merkezi yönetim ve belediyelerin farklı siyasal partilerde olduğu durumlardaki eşgüdüm problemlerine yol açmayacak şekilde süreçlerin yeniden tanımlanması büyük önem arz etmektedir.	90-360 gün ve devamlı
7	Afet yönetiminde uzmanlaşmayı esas alan kariyer sistemi ni kuracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	İlgili tüm bakanlıklar, YÖK, Üniversiteler.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Atama ve görevlendirmeler özellikle liyakat esasına göre yapılmalı, afetlerde uzman olmayan kişilerin görev almalarının önüne geçilmelidir. Afet ve acil durumlarda görev ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlarda sorumluluk alanlarına göre, afet yönetiminde uzmanlaşmayı esas alan bir kariyer sistemi oluşturulmalıdır. Üniversitelerde çok sayıdaki göstermelik Acil Durum ve Afet Yönetimi Bölümlerinin bazıları kapatılmalı ve her yönüyle güçlendirilenler bölgesel bazda yeterli sayı ve disiplindeki uzman hocalar tarafından eğitim faaliyetlerini sürdürmelidir.	360 gün ve devamlı
8	Afet ve acil durumlar konusunda Türkiye'nin risk haritası ile bağlantılı olarak araştırmacı akademisyenlere AR-GE destekleri sağlayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK, Hazine ve Maliye Bakanlığı.	Yasal ve İdari Düzenleme	Afet ve acil durumlara dair yapılacak araştırmalar; doğa, insan ve teknoloji kaynaklı veya hibrit afet tehlikesini incelemek ve çözümler üretmek üzere çeşitli meslek disiplinlerinden yararlanmayı gerektiren, aynı zamanda da disiplinler arası çalışmaları zorunlu kılan bir alandır. Bu alanda araştırmacı akademisyenlerce üretilen projelere destek sağlanması, afet yönetimiyle görevli birimlerin gereksinim duyduğu konularda finansmanını sağlayarak üniversitelere projeler yaptırması, AR-GE sonuçlarının kurumsal bilgi ve beceriye dönüştürülmesi büyük önem taşımaktadır.	360 gün- devamlı

9	Afet Çerçeve Kanunu çıkartarak afet hukuku bağlamında afet mevzuatını tüm yönleriyle yeniden düzenleyeceğiz.	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı.	TBMM, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler, Meslek Odaları.	Yasal Düzenleme	Genel olarak afetler ile ilgili mevzuat, afet risklerinin oluşmasını önleyecek araçlardan ve yaptırımlardan yoksundur. Nitekim 7269 sayılı Afet Kanunu'nda afet risklerinin azaltılması çalışmalarına yeterince yer verilmemiş, binalara dokunmayan meselâ kuraklık gibi bazı afet türleri hiç dikkate alınmamıştır. Kanun, daha çok afet sonrası süreçlerini ve sınırlı afet türlerini kapsamaktadır. Kanun risk yönetimi çerçevesinde yeniden ele alınmalıdır. 7269 sayılı Afet Kanunu bütün afet türlerini kapsayacak şekilde, afet yönetiminin tüm safhalarını tanımlayan, ilgili kurum ve kuruluşları, bu kuruluşların sorumluluklarını ve görev dağılımlarını gösteren, mekânsal planlama mevzuatı ile ilişki kuran, mevcut yerleşim yerleri ve yapıların afete dayanıklı hale dönüşümünü sağlayacak araçları ve yaptırımları da içeren çerçevede yeniden düzenlenmelidir. Çıkarılacak Afet Çerçeve Kanunu 7269 sayılı Afet Kanunu dışında da başta İmar Kanunu olmak üzere ilgili mevzuatta risk tespiti ve risk yönetimine cevaz verecek değişikliklere ilişkin düzenlemeleri içermelidir. Özellikle belediyelerin afet ve acil durumlara karşı hazırlıklarını düzenleyen 5393 sayılı Belediye Kanunu ve Büyükşehir belediyelerinin afetlerle ilgili planlama, hazırlık ve risk önleyici tedbir görevlerinin tanımlandığı 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, anılan kanunların uygulanmasını sağlayıcı gerekli denetim tedbirlerini de içerecek şekilde yeniden düzenlenmelidir. <u>Yapı ruhsatları ve yapı kullanım belgelerinde afet yönetimine uygunlukla ilgili vize şartı getirilmelidir.</u> Kanunla verilen sorumluluklarını yerine getirmeyen belediyelerin denetlenmesi, ihmali görünenlerin yaptırımlarla tecziyesi sağlanmalıdır. Çerçeve kanunda afet sonrası <u>afet bölgesi ilanı</u>, zararların tazmini ve sair rehabilitasyon konularını da yeniden ele almak gerekecektir. Doğal afet dışında kalan olağanüstü durumlardaki Kriz Yönetimine dair de afet hukuku çerçevesinde yapılması elzem değişikliklerin kapsama dahil edilmesi düşünülmelidir. Özetle, afet hukuku yaklaşımı içerisinde mevzuatta etkin bir yönetim sisteminin oluşturulmasına yönelik gerekli tüm değişiklikler yapılmalı, ilgili kanunlar arasında <u>tanım, dil ve anlayış birliği</u> sağlanmalıdır. Bu sürece geniş katılımlı bir çalıştay ile başlanılmalı, paydaşlarının katılımı ve mutabakatı ilgili parlamento komisyonunca mutlaka sağlanmalıdır.	360 gün ve devamlı
---	--	--------------------------------	--	-----------------	---	--------------------

10	Genel yaklaşım olarak afet yönetimini etkisizleştiren İmar afları çıkarılmasına son vereceğiz. Binalarını afete dirençli hale getirenlere özendirici teşvikler eşliğinde zamansal hedefler tanımlayacağız.	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı.	İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler, Meslek Odaları.	Yasal Düzenleme	Çıkarılan imar afları, bugüne kadar yerleşme ve yapılaşmaların kural dışı, denetimsiz ve güvensiz olarak gelişmesinin başlıca nedeni olmuştur. İmar affı anlamına gelebilecek istisnai düzenlemelerin genelde TBMM’de uzlaşmayı zorunlu kılan nitelikli karar yeter sayısı aranarak yapılması sağlanmalı, afet yönetimine engel olan veya etkisini zayıflatan imar afları 7269 Sayılı Afet Kanunu ve ilgili mevzuat ile tümüyle yasaklanmalıdır. Mevcut yapı stoku ve yasaklamaların tek başına amaca hizmet etmemesi gerçeğinden hareketle yurttaşları halihazırdaki binalarını afete dirençli hale getirme konusunda mühendislik ve finans yönüyle teşvik etmek, belirli bir takvim dahilinde dönüşümünü tamamlayanların yapı kullanma belgesi edinmelerini sağlamak, tüm özendirici yaklaşımlara karşın hedefi tutturamayanların yarattığı veya maruz kaldığı afet riskini bertaraf etmek en uygun rehabilitasyon modeli olacaktır.	360 gün ve devamlı
11	Risk yönetimi ve afet süreçlerine etkin müdahale sonucu doğuracak projeleri geliştiren belediyelere hibe tahsisi yapacak, tahsis edeceğimiz ek bütçeleri projelerin ilerlemesi paralelinde serbest bırakacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı.	Yasal ve İdari Düzenleme	Belediyelere, içinde bulundukları afet tür ve riskine göre, afet risk azaltma çalışmaları başta olmak üzere afetin tüm süreçlerinde yararlanılmak üzere proje bazında ek bütçe ayrılmasını sağlamak büyük önem taşımaktadır. Bu bütçenin amacı doğrultusunda kullanılmasını sağlayıcı tedbirleri de içeren bir düzenleme yapılmalıdır. Belediyelerin amaca yönelik doğru proje teklifi yapacak nitelikte insan kaynakları ile donanmasını, gerektiğinde bölgesindeki üniversitelerden geçici olarak uzman, hoca takviyesi almasını mümkün kılmak önemlidir. Özellikli konularda belediyeler haricen proje geliştirme ve yönetim hizmeti alabildiği gibi gerektiğinde alanında öne çıkmış yurtdışında bulunan üniversite veya afet yönetimi konusunda yetkinliği tescil edilmiş kişi ve kurumlardan ‘Know-how’ temin edilmelidir.	360 gün ve devamlı
12	Afet Yönetimi Bilgi ve Karar Destek mekanizmalarını geliştireceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Tüm Bakanlıklar	İdari İşlem, Bilgi İşlem Projesi, Kapasite Geliştirme.	Afet yönetiminin tüm süreçleri için, insan kaynaklarını, araç-gereç ve sair tüm olanakları daha etkin bir şekilde sevk ve idare etmek üzere, coğrafi bilgi sistemi üzerine inşa edilmiş bilgi ve karar destek mekanizmalarını geliştirmek önceliğimizdir. Halihazırdaki (AYDES) Afet Yönetimi Karar Destek Sistemi yeniden yapılandırılması öngörülen genel afet yönetimi çerçevesine uyarlanmalıdır.	360 gün ve devamlı

13	Uluslararası normlarda Afet Veri Tabanı kuracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	İlgili tüm bakanlıklar	İdari İşlem, Bilgi İşlem Projesi, İş birliği ve Eşgüdüm.	Mevcut veri tabanının yetersiz ve işlevsiz olduğu dikkate alınarak; deprem başta olmak üzere tüm afet ve acil durumlara ilişkin deneyimlerin, sonuçların, her türlü bilgi, belge, görüntü, istatistiksel bilgi ve analizlerin bir araya getirildiği uluslararası normlarda Türkiye verileri ile sınırlı olmayan bir afet veri tabanı kurulması hayati önemi haizdir. Veri tabanı kurulumunu sadece bir yazılım konusu olarak gören, tehlikelerin kaydedildiği statik bir veri ambarı ötesine geçmeyen, tehlike profiline göre analiz yapmaya elverişli verilerden yoksun yaklaşımlar terk edilmelidir.	90/360 gün ve devamlı
14	Belediyelere yerel afet tehlikesi ve risk haritalarının hazırlama yükümlülüğünü getirdiğimiz gibi bununla birlikte önlerine Risk Azaltma Hedefi koyacağız.	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı.	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Tüm imar planlarının gözden geçirilmesi ve afet mevzuatına uygunluk göstermeyen imar planlarının revize edilmesi gerekmektedir. Belediyelere, bütünleşik afet risk haritalarının hazırlanması ve bu çalışmaların imar planlarına yansıtılması yükümlülüğünün yasa ile getirilmesi risk azaltmanın ön koşullarından birisidir. Bölgesel planlardan uygulama imar planına kadar tüm planlama süreç ve kademelerinde afet risk haritalarının dikkate alınması garanti edilmelidir. Risk azaltma hedefini tutturamayan belediyelere yaptırım uygulanmalıdır.	90/360 gün ve devamlı
15	Yeni baştan Afet Risk Azaltma Planları hazırlayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bak., Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Belediyeler Valilikler	Yasal ve İdari Düzenleme	Merkezi ve yerel düzeyde doğa, insan ve teknoloji kaynaklı veya hibrit tüm afet türlerine karşı, eğitim programları, risk azaltmaya dair hedefler konulması, müdahale yönetim sistemleri, uzun dönem sosyal-ekonomik iyileştirme stratejilerini içeren Afet Risk Azaltma Planlarının uygun disiplinlerde eğitim görmüş deneyimli uzmanlara eliyle yeniden hazırlanması sağlanmalıdır. Bu meyanda Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP) gözden geçirilecek olan Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (TAYSB) uyumlu hale getirilmelidir.	90/360 gün ve devamlı
16	Sektörel Afet Risk Azaltma programları geliştireceğiz.	CB Strateji ve Bütçe Başkanlığı	İçişleri Bak Çevre ve Şehircilik Bak. Belediyeler Valilikler	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Kalkınma planlarında, orta vadeli programlarda ve yıllık programlarda her sektörün afetlerle ilişkisi ve sektörlerde alınması gereken önlemlerin ayrı ayrı belirleneceği, <u>Sektörel Afet Risk Azaltma Programları</u> geliştirilmesi gereği yer almalı, ilgili kurum ve kuruluşların uygulamaları takibi sağlanmalıdır.	90/360 gün ve devamlı

17	Tüm afet ve acil durumlar için tahmin ve erken uyarı sistemleri geliştireceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Çevre ve Şehircilik Bak, Tarım ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak., Belediyeler, Valilikler.	İdari İşlem, Bilgi İşlem Projesi, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Afet ve acil durumlarına yönelik olarak tahmin ve erken uyarı sistemlerine ilişkin ihtiyaçların acilen belirlenmesi, mevcut durum ve imkânlarla varsa aradaki farkın giderilmesi, güncel bilgi işlem ve iletişim teknolojileri kullanılarak gerekli geliştirilmelerin, sistem entegrasyonlarının ve bunlar için elzem iletişim altyapısının tasarlanması ve inşası, yapay zekâ karakterli yazılımların bir an evvel yapılması sağlanmalıdır.	90/360 gün ve devamlı
18	Yetkin Mühendislik Sistemi uygulamasına geçeceğiz.	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı.	İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, TMMOB.	Yasal Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Binaların, altyapı tesislerinin, kritik altyapıların ve kurulacak sistemlerin başta deprem olmak üzere doğa, insan ve teknoloji kaynaklı veya hibrit tüm afetlere karşı, bilgi, beceri ve deneyimleri belgelendirilmiş sertifikalı/profesyonel mimarlar, mühendisler tarafından tasarlandığının, yapıldığının ve denetlendiğinin teminat altına alınması şarttır. "Yetkin Mühendislik Sistemi" bu ihtiyacı giderecektir.	90/360 gün ve devamlı
19	Yapı Denetim Sistemini gözden geçireceğiz.	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı.	İçişleri (AFAD), Tarım ve Orman Bakanlığı Belediyeler, STK'lar.	Yasal Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Yapı denetim sistemini, göstermelik olmaktan çıkartıp yetkin mühendisliğe dayalı, teknik bilgi ve mesleki etik kurallarına uyumun gözetildiği, caydırıcı yaptırımlar içerecek şekilde imar ve yapılaşma sisteminin parçası olacağı bir şekle getirmek, anılan uygulamanın ihdas ediliş amacını ihya etmek anlamına gelecektir. Afet Çerçeve Kanunu'nda yapı denetimini düzenleyen kanunda da gerekli intibak yapılmalıdır.	360 gün ve devamlı
20	Yapı malzemelerinin üretim ve uygulama safhalarında yapılan denetimlerin Yapı e-Kimlik Belgesi'nde yer almasını sağlayacağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	Sanayi ve Teknoloji Bak., Belediyeler, Valilikler, TSE, Meslek Odaları, Üniversiteler.	Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Belgelendirilmiş yapı malzemelerinin hem üretim hem uygulama aşamasında denetim ciddi şekilde yapılmalı. <u>Elektronik Beton İzleme Sistemi</u> uygulamasının her bölgede etkin bir şekilde tatbikine imkân verecek şekilde bir alt yapının oluşturulması ve benzer uygulamaların inşaat demiri vb. izlenebilir diğer tüm malzemeler için de geliştirilip standart bir uygulama haline dönüştürülmesi düşünülmelidir. Yapıların Yapı e-Kimlik Belgesi oluşturulup, onaylı projelere tatbikatı denetlenmiş sertifikalı malzemelerin izleklerini içeren bu kayıtlar, binaların mimari, statik, sıhhi tesisat ve elektrik projeleriyle birlikte yerel yönetimlerin bilgi bankasında hak sahiplerinin, ilgililerin ve hak sahiplerince yetkilendirilmiş kişi ve kuruluşların kullanımına arz edilmelidir.	360 gün ve devamlı

21	Kentsel dönüşüm yerine Kentsel Yenilenme anlayışını hâkim kılacağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	İçişleri Bakanlığı (AFAD), Belediyeler, Meslek Odaları	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite geliştirme.	Kentsel dönüşümler; <u>şeffaflık, hesap verebilirlik, tarafsızlık, bilimsellik, verimlilik, çevre koruma ilkelerine bağlı</u> kalınarak; afet tehlikesi, etkilenecek nüfus ve finansal gereksinim gibi parametre kısıtlarında, sosyo kültürel ve sosyoekonomik boyutları da dikkate alan bütüncül bir yaklaşımla ve Kentsel Yenilenme yaklaşımıyla yapılmalıdır.	360 gün ve devamlı
22	HAYAT İSTANBUL Projesini başlatacağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	TBMM, İ.B.B., İstanbul İlçe Belediyeleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı.	Yasal Düzenleme, İdari Düzenleme, Rehabilitasyon.	Türkiye'nin lokomotifi İstanbul'da insan hayatını ve şehri büyük yıkımlardan korumak ülkemizin gerçek BEKA meselesidir. İstanbul'da kentsel dönüşüm deprem ve sel afetleriyle teknolojik felaketlere ilişkin riskleri bertaraf etmek amacıyla uygun şehir planlama ve mühendislik yöntemlerinden yararlanılarak ehliyetli uzmanlarca tasarlanmalı, planlanmalı ve uygulaması izlenilmeli. Bu çerçevede uygun koşullu finans olanaklarının yerli ve uluslararası kaynaklardan temin edilmesi düşünülmeli. Hayat İstanbul sadece afetlere dirençli yapılardan ibaret değildir. Hayat dolu bir şehir için, kentsel yenilenme İstanbul'un bir finans, turizm, bilim, sağlık ve kültürel etkinlikler başkenti olması yönünde benzersiz bir fırsat penceresi sunmaktadır. Bu minvalde, başta ulaşım sistemi olmak üzere şehir altyapısı insan odaklı, kadınları ve özel ihtiyaç ve ilgi gerektiren bireyleri dikkate alan eşitlikçi kentler hedefine uygun şekilde yeniden ele alınmalıdır. Mahalle dokusunun yeniden hayat bulması hedeflenmelidir. Hayat İstanbul için mülkiyet ve kamulaştırma hukuku konularında ortaya çıkacak sorunları çözmeye matuf bir çerçeve kanun çıkartılması gerekecektir.	360 gün ve devamlı
23	Köysel (Kırsal) Yenilenme çalışmalarını başlatacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre v Şehircilik Bakanlığı, CB Strateji Bütçe Başkanlığı, Belediyeler, Valilikler, Üniversiteler.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite geliştirme.	Kentsel yenilenmenin yanı sıra sel, toprak kayması, orman yangını ve benzeri afet riski altında bulunan köylerimizde sağlıksız yapıların afet riskine karşı dönüşümleri sağlanmalı, köyden kente göçün engellenmesine ve kent çeperlerinde sağlıksız yapılaşmanın önlenmesine de bu sayede katkı sağlanmalıdır. 'Kırsal (Köysel) Yenilenme' çalışmaları afet yönetiminin etkinliğini arttırmada ve kayıpları azaltmada büyük rol oynayacaktır.	360 gün ve devamlı

24	Afet sonrası kalıcı konutlar için imkân sağlama yaklaşımını tedricen terk ederek afet olmadan Kentsel/Kırsal Yenilenme için yeterli bütçe ayıracağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	CB Strateji Bütçe Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler, Meslek Odaları.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm.	6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi maksadıyla belediyelerin yatırıma ilişkin yıllık bütçelerinden kentsel yenilenme için ayırmak zorunda oldukları oran arttırılmalıdır. Bu oran yereldaki afet riski ile bağlantılı olacak şekilde kademelendirilmelidir. Belediyelerin tayin edilen oranda bütçe ayırması ve yerinde kullanması denetlenmeli uymayan belediyelere yaptırım uygulamalıdır. Belediyeler konut alacak vatandaşların yanında yer almalı taahhüt sektörü karşısında danışma ve yönlendirme hizmeti vermelidir.	360 gün ve devamlı
25	Tarihi ve kültürel mirasın afetlere karşı korunması için seferber olacağız.	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	İçişleri Bakanlığı (AFAD) Belediyeler Valilikler Meslek Odaları	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Tarihi ve kültürel yapılara yönelik afet riskleri öncelikle belirlenmelidir. Bu kapsamda afet öncesi risk azaltma planları afet sırası ve sonrası için de acil müdahale eylem planları ayrıca hazırlanmalıdır. Tüm afet risklerine karşı yapısal olarak yeterli güvenliğe sahip olmayan tarihi yapıların uyulması gereken imalat kurallarını belirleyerek kurallara göre güçlendirme ve gerekirse restorasyon yapılmalıdır.	90/360 gün ve devamlı
26	Afetlere karşı kritik altyapı ve tesislerinin korunmasını (rehabilitasyonunu) sağlayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Ulaştırma ve Altyapı Bak Çevre ve Şehircilik Bak., Belediyeler.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Afetlere karşı kritik altyapı ve tesislerin (ulaşım, haberleşme, sağlık tesisleri, elektrik, su, kanalizasyon, barajlar, petrol ve doğalgaz boru hatları ve benzeri tesislerin) korunmasına yönelik tedbirlerin öncelikli olarak tespit edilmesi varsa rehabilitasyon çalışmalarının ivedilikle başlatılması sağlanmalıdır.	360 gün ve devamlı
27	Sismik izolasyon teknolojisinin kullanılmasının yaygınlaştırılması üzerinde duracağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Belediyeler.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Deprem riski yüksek bölgelerde sağlık tesisleri, kamu binaları, okul, ulaşım tesisleri, enerji tesisleri, veri merkezleri gibi stratejik öncelikli kritik tesislerde sismik izolasyon teknolojisinin gerektiğinde kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi düşünülmelidir. Deprem riskine bağlı olarak, konut ve işyeri projelerinde sismik izolasyon teknolojisi kullanılmasını teşvik edici yönde alınacak tedbirler de risk azaltımının bir unsurudur. Bu çerçevede teknik üniversitelerde AR-GE çalışmalarının desteklenmesi gerekecektir.	360 gün ve devamlı

28	Yapı Muayene Sistemi kuracağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı Belediyeler Valilikler	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Nakil vasıtalarında olduğu gibi, yapılar için de muayene sistemi kurmak gerekmektedir. Yapıların belirli dönemlerde amaç dışı kullanım, çürüme, çatlama, deplase olma, statik olarak taşıyıcılık özelliklerinde bozulma ve benzeri değişimler açısından incelenmesine yönelik mevzuat düzenlemesi yapılmalıdır. İsteğe bağlı ya da periyodik olarak yapılacak denetim sonuçları, yerel yönetimlerce muhafaza edilecek Yapı e-Kimlik Belgesi sistemi tarafından kayda alınmalı, kullanıcıların ve yapının durumuyla ilgili çıkar sahibi sigorta ve kredi kurumlarının istifadesine açık olmalıdır.	360 gün ve devamlı
29	Afet zararlarının önlenmesine yönelik gerekli kaynağı temin edeceğiz. .	Hazine ve Maliye Bakanlığı.	Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Afet riskine karşı, risk ve zarar azaltma çalışmalarının yapılabilmesine imkân verecek uygun koşullu kaynak oluşturulması, riskin azaltılmasına yönelik ihmallere karşı uygulanacak cezai yaptırımlarla birlikte teşvik unsuru olarak çok önemli bir işlev görecektir. Ulusal kaynak ve imkanların yanında, uluslararası kalkınma ve yatırım ajansları ve finans kuruluşlarının uygun koşullu kredi programlarından da istifade edilmelidir. DASK tarafından biriktirilen fonlar ve özellikle Hayat İstanbul Projesi için çıkartılacak tahvillerden sağlanacak uzun vadeli kaynaklar da afet riski ile savaşta kullanılmalıdır.	360 gün ve devamlı
30	DASK'ı tüm afet türlerini ve konut harici kayıpları da kapsayacak şekilde geliştireceğiz	Hazine ve Maliye Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı Çevre ve Şehircilik Bak.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Doğal Afet Sigorta Kurumu (DASK) tarafından yapılan Zorunlu Deprem Sigortası , depremden etkilenen toplulukların konut harici kayıplarının da karşılanması yönünde geliştirilmeli ve buna göre fonlanması sağlanmalıdır. DASK için takip sistemi kurulmalı ve DASK'ı daha fazla yaygınlaştırarak kapsamda olmayan yapı bırakılmamalıdır. DASK'ın kapsamı uygun modellerle diğer yapı türlerini ve köy yerleşim alanlarında bulunan meskenleri de kapsayacak şekilde genişleterek devletin afetlerden kaynaklanan mali yükünü azaltma yönünde gidilmelidir. Bütünleşik bir afet yönetim yaklaşımı uygulanarak DASK'ın sadece deprem değil sel, orman yangını, hatta kuraklık gibi afetleri de kapsamına alması sağlanmalıdır. DASK' da biriken fonların etkin ve şeffaf bir biçimde yönetilmesi sağlanmalı, Deprem riskine karşı "Afet Tahvilleri" gibi araçlarla finansman kaynakları çeşitlendirilmelidir.	360 gün ve devamlı

31	Afet Müdahale Sistemini yeniden düzenleyeceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	İçişleri Bakanlığı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak., Valilikler, Belediyeler, STK'lar, Kızılay.	Yasal ve İdari Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	AFAD'ın yeniden yapılandırılması, yerel yönetimlerin ön plana çıkartılması süreci çerçevesinde Afet Müdahale Planları, değişen organizasyon, süreç ve şartlara karşı güncelliğini koruyabilen, afet ve acil durumun meydana geldiği bölgenin sosyolojik yapısının da dikkate alındığı daha dinamik ve esnek bir yapıya kavuşturulmalıdır. Yerelin kendi afet tehlike ve risklerine uygun olarak afet müdahale planlarını hazırlamaları ve bu yönde kapasite geliştirmelerine imkân verilmesi önemlidir. Afet ve acil durumlara müdahale kapasitesi, belirli bir takvim dahilinde uygulanması zorunlu kılınacak afet riskini azaltıcı uygulamalar sonucu her halükârda yerelde oluşacak en kötü afet senaryosu baz alınmak suretiyle belirlenmeli, kadrolu personel, gönüllü insanlar, teknik donanım vb. yönlerden eksiklerin giderilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.	360 gün ve devamlı
32	Doğal afet dışında kalan olağanüstü durumlardaki Kriz Yönetimi gereksinimini Bütünleşik Afet Yönetimi yaklaşımıyla aşacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB (Güvenlik ve Acil Durum Koordinasyon Merkezi Başkanlığı), Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.	Strateji ve Politika Geliştirme, Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Ülkemizde doğal afet dışında kalan savaş ve seferberlik hali, salgın hastalıklar, yaygın şiddet hareketleri, iç ve dış tehditler, ağır ekonomik bunalımlar ve insan kaynaklı bazı afet ve acil durumlara karşı belirlenmiş etkinliği test edilmiş 'Kriz Yönetim Sistemi' bulunmamaktadır. Covid-19 salgınının yönetiliş süreci özellikle yetkilerin tek elde toplandığı ve TBMM denetim işlevinin felç edildiği Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde kriz yönetiminin içler acısı halini yeterince gözler önüne sermiştir. Şeffaf olmayan, her olguyu merkezi yönetimin başarılı görünmesi uğruna algı inşası açısından değerlendiren yaklaşım terk edilmelidir. Olayların öncesinde risk algılamasından ve yapılacak hazırlıklardan, olay meydana geldiği anda izlenecek kriz yönetim mekanizmalarının belirlenmesine kadar tüm aşamalarda eşgüdümünün nasıl ve hangi kurumlar tarafından sağlanacağını belirleyen etkin bir kriz yönetimini Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi çerçevesinde kurgulayacağız.	360 gün ve devamlı

33	Afet yönetimi ile iç içe geçmiş savaş ve seferberlik durumunda yapılacak bir kısım sivil savunma kabul edilen faaliyetlerin düzenlenmesini gözden geçireceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB (Güvenlik ve Acil Durum Koordinasyon Merkezi Başkanlığı), Sağlık Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	AFAD'ın kurulmasıyla birlikte afet yönetimi, savaş ve seferberlik durumunda yapılacak sivil savunma faaliyetlerinin bütünü iç içe geçmiştir. Bilgi paylaşımının üst seviyede yapıldığı afet yönetimi ile savaş ve seferberlik gibi olağanüstü durumlarda güvenlik ve gizliliğin ön planda olduğu, bilgi paylaşımının sadece kısıtlı birimler arasında yapıldığı türden sivil savunma faaliyetleri net biçimde ayrıştırılmalı ve ilgili bakanlığa devredilmelidir. Savaş hallerinde cephe gerisindeki yangın söndürme, arama kurtarma, ilk yardım gibi acil müdahale çalışmaları genel Afet Yönetimi çerçevesinde gönüllü katılımları da içine alacak şekilde AFAD eşgüdümünde Kızılay ve diğer ilgili kurumlara yönetilebilir.	360 gün ve devamlı
34	Afet ve Acil Durum hallerinde medyanın doğru, sürekli ve güvenli bilgiye ulaşmasını sağlayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Medya ile ilgili Kamu & Özel kurum ve kuruluşlar, STK'lar, Belediyeler.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Afet ve acil durumlarda yazılı, görsel ve sosyal medyanın doğru ve güvenli bilgiye gecikmeksizin ulaşabilmesi, iyi niyetli olup yayılan hatalı veya yanlış bilgilerin ya da art niyetli manipülatif haberlerin etkisinin kırılabilmesi hayati önemi haizdir. Resmi kanallardan doğru bilgi paylaşımlarının hızlıca yapılmasının sağlanması en önemli öncelik olup bunu sağlayacak etkili medya iletişim planları hazırlanmalıdır. Türkiye Afet Müdahale Planı bünyesinde basın ve halkla ilişkilerle sorumlu birimin iş süreçleri ve çalışma esasları bilimsel teknikleri kullanacak şekilde gözden geçirilmelidir.	360 gün ve devamlı
35	Afet ve acil durumlarda devreye hızla girecek Güvenli Haberleşme Sistemleri kuracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, BTK, Sağlık Bakanlığı, Valilikler, Belediyeler, STK'lar, Kızılay.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Afet anında kesildiği taktirde hızla devreye alınabilecek, yedekli, öncelik tanımlamalarıyla bloke olmayacak, gerektiğinde kapasitesi dinamik şekilde artırılacak, afetlerde görevli tüm afet birimleri ve afetzedeler arasında güvenli, hızlı ve etkin haberleşme yapılabilmesine imkân verecek mobil veya sabit uydusu ve "ad-hoc" temelli 'Güvenli Haberleşme Sistemleri' kurmalıyız. BTK mevzuatı bu yönüyle gözden geçirilmeli. Afet durumlarında televizyonlar ortak yayın ve mahallinden yayın yoluyla muhaberatın bir parçası olarak kullanılmalı.	360 gün ve devamlı

36	İkaz alarm yayını yapabilen ikaz ve uyarı sistemlerini ülke genelinde uygulamaya alacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Valilikler, Belediyeler, STK'lar.	İdari Düzenleme, Bilgi İşlem Projesi.	Halkımızın ve devlet kurumlarımızın maruz kalınan kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer (KBRN) tehdit ve tehlikelerine ve/veya afet tehdidine karşı uyarılmasını sağlamak maksadıyla, ölçümlere dayalı, Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) tabanlı haber alma ve yayma sistemi, hücresel yayın, SMS, mobil uygulama, televizyon, radyo ve sosyal ağlar üzerinden de uyarı gönderilmesini sağlayan, anons yeteneğine sahip sirenlerle ikaz alarm yayını yapabilen ikaz ve uyarı sistemlerini ülke genelinde hiyerarşik kullanım yöntemleri ile uygulamaya alacağız.	360 gün ve devamlı
37	İtfaiye teşkilatlarını merkezi ve yerel düzeyde yeniden yapılandıracağız. Bu yönde İtfaiyecilik Meslek Kanunu çıkarılmasını tartışmaya açacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Valilikler, Belediyeler, STK'lar.	İdari ve Yasal Düzenleme. Kapasite Geliştirme	Arama kurtarma faaliyetlerinin daha etkin, hızlı ve verimli olmasını sağlamak amacıyla, arama kurtarma faaliyetlerinin bütünleyici parçası olarak itfaiye teşkilatlarına önemli roller ve işlevler verilmek durumundadır. İtfaiye teşkilatları merkezi ve yerel düzeyde bu strateji doğrultusunda yeniden yapılandırılmalıdır. İtfaiye standartlarını düzenleyecek ve denetleyecek yapıda bir İtfaiye Genel Müdürlüğü kurulması düşünülmelidir. <u>AFAD bünyesindeki arama kurtarma birlikleri itfaiye teşkilatı içerisinde yapılandırılmalıdır.</u>	360 gün ve devamlı
38	Afet ve acil durumlarda görevli gönüllü arama-kurtarma personel sayısını başta İtfaiye Teşkilatı ile ilişkili olmak üzere yerel yönetimler, Kızılay ve uygun STK'lar üzerinden arttıracamız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Valilikler, Belediyeler, Kızılay, THK, STK'lar.	İdari ve Yasal Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Arama ve kurtarma personel sayısını, ülkemizin içinde bulunduğu afet riskine uygun olarak, uluslararası standart ve örneklerine uygun olarak arttırmak durumundayız. Bu sayının daha ziyade gönüllüler dâhil edilerek arttırılması yönünde Afete Hazır Türkiye çalışmalarına derinlik ve ivme kazandırmalıyız. Belirlenmiş bölgelerdeki üniversiteler bünyesindeki <u>Acil Durum ve Afet Yönetimi Bölümleri</u> 'nde gerekli eğitimlerle bilgi ve beceri sahibi olacak Afet ve Acil Durum Gönüllüleri belgelenmeli ve profesyonel afet mücadele güçlerinin yanında planlanan rollerini uyum içerisinde ifa edebilmeliler. Afet ve acil durumlarda gönüllülerin yapacağı müdahale, geliştirilecek mobil uygulamalarla tarif ve talep edilen görevleri kabul edip görev yerine intikal edebilecek gönüllülerden oluşan 'görev güçleri' teşkili şeklinde tasarlanmalıdır.	360 gün ve devamlı

39	Sivil toplumun gelişmesi ve gönüllü katılımları arttırıcı yönde yasal düzenleme yapacağız, teşvik ve destekler uygulayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Hazine ve Maliye Bakanlığı, STK'lar, Üniversiteler.	İdari ve Yasal Düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Meslek odaları ve STK'lara karşı teknik anlamdaki yeterlilik denetimleri dışındaki tüm denetim, uygulama ve yaptırımların derhal kaldırılması elzemdir. Bu kuruluşların destek mekanizmaları ile güçlendirilmesi, ihtisas alanlarıyla ilgili alınacak kararlara katkı vermelerinin sağlanması çok yararlı olacaktır. Afetin her aşaması için kişinin kendi yetkinlik ve uzmanlık alanına göre, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve itfaiye teşkilatı üzerinden gönüllü olabileceği bir afet gönüllülük sistemi kurmak amaçlanmaktadır. Gönüllü yapılanmaların ve katılımın hukukunu düzenleyecek ve bu katılımı teşvik edecek gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Afet ve acil durum alanında sorumluluk üstlenen STK sayısının ve kapasitesinin artırılması için eğitsel, mali ve teknik destekler oluşturmak kritik önemdedir. Ayrıca gönüllülerin koordinasyonu için geliştirilecek teknolojileri teşvik etmek için 'start-up' destekleri açılması düşünülmelidir.	360 gün ve devamlı
40	Toplumsal her kesiminde <u>afet becerisi</u> oluşturmak için seferberlik ilan edeceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Millî Eğitim Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler, Üniversiteler, Medya Kuruluşları, STK'lar.	İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Afet yönetiminin bütün süreçlerine toplumun tüm kesimlerinin katılımını sağlamak etkili afet yönetiminin olmazsa olmazıdır. Toplumun her kesiminde afet bilinci oluşturulmak zorundadır. Toplumun bütünleşik afet yönetiminin her bir evresi için yeterli katkı sunabilecek düzeyde bilgi ve beceri sahibi olmaları behemehal sağlanmalı ve böylece afet öncesi ve sonrasında çözümün bir parçası olmaları mümkün hale getirilmelidir.	360 gün ve devamlı
41	<u>Merkezi ve Bölgesel Afet Eğitim Merkezleri</u> kuracağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Millî Eğitim Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler, STK'lar.	İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi yeniden yapılandırılmalıdır. Bu merkez; afet farkındalık ve afet alanında çalışan profesyonel eğitimleri için usul, esas ve standartların belirlendiği, bu konularda sivil toplum kuruluşlarını organize eden, destek programları hazırlayan ve eğitimcilerin eğitimlerinin yapıldığı, ölçme değerlendirme esaslarının belirlendiği bir birim olmalıdır. Bu merkezin belirlemiş olduğu standartlar çerçevesinde çalışan ayrıca bölgesel eğitim merkezleri kurulmalıdır.	360 gün ve devamlı

42	Sivil toplum kuruluşlarının afet ve acil durum yönetimine dair hizmet standartlarını ve akreditasyon esaslarını yeniden belirleyeceğiz.	İçişleri Bakanlığı	STK'lar, Üniversiteler, Hazine ve Maliye Bakanlığı.	İdari ve Yasal düzenleme, İş birliği ve Eşgüdüm, Kapasite Geliştirme.	Sivil toplum kuruluşlarının afet ve acil durum yönetimi ile ilgili hizmet standartlarının ve akreditasyon esaslarının belirlenmesi acilen yapılmalıdır. Akredite olan sivil toplum kuruluşlarına arama kurtarma ve diğer alanlarda araç-gereç, malzeme, eğitim, kurumsal kapasite geliştirme gibi başlıklarda mali ve teknik destek verebilecek düzenlemeler bu belirlemeyi takip etmelidir.	360 gün ve devamlı
43	KOBİ'ler başta olmak üzere tüm sanayi işletmelerinin ve işyerlerinin başta teknoloji kaynaklı olmak üzere afetlere hazırlanmasını sağlayacağız.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı.	İdari ve Yasal düzenleme. Kapasite Geliştirme	KOBİ, tüm sanayi işletmeleri ve işyerlerinde afet farkındalığı oluşturulması sağlanmalı, iş yerlerinin afetler karşısında daha dirençli olmasına yönelik önlemler alınması ciddiyetle takip edilmelidir. İşyerlerinin <i>afet ve acil durum planı</i> hazırlamalarını ve belirli periyotlarda tatbikat düzenlemelerini, ulusal çapta düzenlenen tatbikatlara, sahip oldukları risk çerçevesinde belirlenen senaryolar dâhilinde iştirak etmelerini sağlamak kaçınılmazdır. İş yerlerinin olası bir afet sonucunda faaliyetlerinin kesintiye uğramaması ve hizmetlerinin devamlılığının sağlanması için Afet ve Acil Durum Planlarında iş sürekliliğini dikkate almış olmaları ciddiyetle ve ivedilikle takip edilmelidir.	360 gün ve devamlı
44	Hasar tespit çalışmalarının standart bir yöntemle uygulanmasını sağlayacağız.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	CB Strateji Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı (DASK), Tarım ve Orman Bak (TARSİM), Türkiye Sigorta Birliği.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm	Hasar tespit çalışmalarının standart bir yöntem ile konunun uzmanı mühendisler tarafından uygulanması garanti altına alınmalıdır. Hasar tespit çalışmalarında ilgili meslek odalarının görev alması mutlaka sağlanmalıdır. Hazırlanan hasar tespit raporlarına "şeffaflık" ilkesi gereği ilgilileri (Kamu, Üniversiteler, Yerel Yönetimler, Meslek Odaları vs.) tarafından erişim kolaylığının sağlanacağı gerekli tüm düzenlemeler yapılmalıdır.	360 gün ve devamlı
45	Afet sonrası hak sahipliği kavramını yeniden düzenleyeceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	CB Strateji Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı (DASK), Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme,	Yıkılan veya ağır hasar gören binalarla olan mülkiyet ilişkilerini ve yeniden yapılacak binalardan veya verilecek kredilerden yararlanabilme durumlarını ifade eden ve 'Genel Hayata Etkililik' prensibine göre tanzim edilmiş hak sahipliği kavramı mevcut şekliyle mağduriyetlere yol açmakta olup bu nedenle yeniden düzenlenmelidir. Mülkiyet hakkının bulunmadığı veya tüzel kişiliğe sahip olduğu için hak sahibi kabul edilmeyen afetzedeler için konut veya işyeri edinebilmelerine yönelik alternatif çözümler için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.	360 gün ve devamlı

46	Afet sonrası Psikososyal Destek Çalışmalarını yeniden düzenleyeceğiz.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, STK'lar.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm	Afet ve acil durumlar sonrası psikososyal destek hizmetlerinin, ilk yardım dönemi dışında <u>travma sonrası stres bozuklukları</u> dahil iyileştirme ve geliştirme sürecinde de idame ettirilmesi sağlanmalıdır. Afet ve acil durumlar öncesinde psikolojik destek mekanizmaları oluşturularak, psikososyal destek personelinin niteliklerini geliştirmeye yönelik tedbirleri almak bu eylemin ön koşuludur.	360 gün ve devamlı
47	Özel ihtiyaç ve özel ilgi gerektiren birey grupları için düzenlemeler yapacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, STK'lar.	Yasal ve İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Özel ihtiyaç ve özel ilgi gerektiren birey gruplarına duyarlı bir afet yönetim anlayışı kritik önemdedir. Afet müdahale ve iyileştirme çalışmaları; kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, yabancılar gibi özel ihtiyaçlılar da dikkate alınarak yapılmak durumdadır. Afetler sonrası yapılan psikososyal destek çalışmalarında kırılgan grup öncelikli ele alınmalıdır.	360 gün ve devamlı
48	Afet öncesi ve sonrası kullanılabilir teknolojiler ve bu alanda faal "Start-up'lar" için tematik destek sağlayacağız.	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	KOSGEB TÜBİTAK Üniversiteler, Girişimcilik ekosistemi.	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Afetle ilgili teknoloji üretimini arttırmak için yarışmalar düzenlenmeli, kuluçka ve hızlandırıcı programlar açılmalı ve "Start-up" destekleri ile inovasyonun önünün açılması hedeflenmelidir.	360 gün ve devamlı
49	Afet sonrasında eğitim sisteminin aksamaması için AFET-EY yapılanmasını kuracağız.	Millî Eğitim Bakanlığı	YÖK Üniversiteler Okullar	Yasal ve idari düzenleme, Kapasite geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Eğitim sisteminin salgın sonrasında da her türlü krize karşı dayanıklılığını güçlendirmesi yönünde kısa, orta ve uzun vadeli planların belirlenmesi için, süreçlerin çevik bir şekilde yönetilmesini üstlenmede bakanlık bünyesinde Afet ve Acil Durumda Eğitim Yönetimi (AFET-EY) Birimi kurulmalıdır.	360 gün ve devamlı
50	Afetlere sebebiyet veren suç tiplerinde caydırıcı ve etkin ceza ve infaz sistemi getireceğiz.	Adalet Bakanlığı	TBMM, İçişleri Bakanlığı, Barolar.	Yasal Düzenleme	Eylemleri itibarıyla kasıtlı olarak veya bilinçli olsun olmasın taksirle doğal afete sebebiyet verenler hakkında caydırıcı cezalar getirilmeli, cezaların infazında herhangi bir indirim uygulanmamalıdır. Dikkatsizlik dahil afete neden olma potansiyeli olan hal ve hareketler Kabahatler Kanunu çerçevesinde ağır para cezaları ile tecziye edilmelidir. Alan kazanmak amacıyla kontrollü çıkarılan orman yangınlarının faillerini en ağır şekilde cezalandırarak düzenlemeler yapılmalıdır.	360 gün ve devamlı

51	Orman yangınları ile mücadelede Havadan Erken Müdahale ve Kurtarma Milli Filosu'nu kuracağız.	Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	İç işleri Bakanlığı (AFAD) Altyapı ve Ulaştırma Bakanlığı (SHGM)	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Orman yangınlarının geçmiş yıllardaki coğrafi dağılımı, seyri ve sıklığı veri alınarak gerekli uçak tipi, kapasitesi ve sayısı ile helikopter tipi, kapasitesi ve sayısı belirlenmeli. Ayrıca afet sırasında insan tahliyesi için yeterli sayıda Sivil, TSK, Polis vb. helikopter organize edilmeli. Bu belirlemeye göre gereken baz filo oluşturacak hava araçlarının Bakanlık envanterine alınması, işletiminin TSK-HK, THY, THK veya uygun bir işletmecisi tarafından yapılması sağlanmalıdır.	90 gün ve 360 gün devamlı
52	Yanan orman alanlarını rehabilite ederek imara açılmasını sağlama maksatlı düzenlemeleri iptal edeceğiz.	Tarım ve Orman Bakanlığı	TBMM, Belediyeler.	Yasal Düzenleme	Yanan orman alanlarının rehabilite edilerek imara açılmasını yasaklayan mevcut yasal düzenlemenin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi marifetiyle etkisizleştirilmesini önleyecek bir anayasa hükmü gerekmektedir. Bu meyanda, orman ve kıyı alanlarında imar planı yapma yetkisini Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alıp Kültür ve Turizm Bakanlığı'na veren, ÇED raporu şartını sübjektif idari kararlara terk eden düzenlemenin iptal edilmesi şarttır.	90 gün ve 360 gün devamlı
53	Mavi Marmara Projesi ile Türkiye'nin göz bebeği Marmara Denizini gelecek kuşaklara temiz devredeceğiz.	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.	Belediyeler, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme, İş birliği ve Eşgüdüm.	Biyolojik arıtma yapılmaksızın derin deniz deşarjı ile verilen evsel ve sanayi kanalizasyonun tehdidi altındaki Marmara Denizi'nin müsilaj, Kanalı İstanbul vb. insan kaynaklı afet ve tehditlere karşı korunması nesiller arası adalet gereği boynumuzun borcu olmalıdır.	360 gün ve devamlı
54	Muhtarların Afet Yönetiminde oynayacakları rolleri gerçekçi olarak yeniden belirleyecek ve köylerine ihtiyaca göre araç gereç tahsis edeceğiz	İçişleri Bakanlığı (AFAD)	Valilikler, Belediyeler.	İdari Düzenleme, Kapasite Geliştirme.	Muhtarların afet türüne bağlı olarak alabileceği sorumlulukları ve rolleri belirlemek için çalışmalar yapılmalıdır.	90 gün ve 360 gün devamlı
					Erken uyarı, erken müdahale ve erken insan tahliyesinde, ihtiyaçların belirlenmesi ve yardımların dağıtımında hangi görevleri nasıl üstlenebileceklerine dair tespitler ve görev tanımları oluşturulmalı.	
					Traktör arkasına takılabilecek arozöz örneği gibi afet türüne göre belirlenecek araç gereçler afet öncesinde köylere dağıtılmalıdır.	